

Pravila
Mestne hranilnice
v Mariboru

Maribor, 1928

Samozaložba Mestne hranilnice v Mariboru

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Wapp

D 2004/12504

J. 2. 11. 1933 dr. P. Klumšek

Pravila

Mestne hranilnice v Mariboru.

Člen 1.

Mestna hranilnica v Mariboru, ustanovljena vsled sklepa mestne občine mariborske dne 14. XII. 1858 z jamstvom mestne občine mariborske ter po založbi jamstvenega zaklada v znesku 10.500 gld., ima namen, vsakomur, zlasti manj premožnim ljudem, dajati priliko za obrestovanje in pomnoževanje malih prihrankov, da bi se s tem vzbudil smisel za delavnost in varnost, na drugi strani pa, da bi se na ta način nabrane glavnice plodonosno uporabljale.

Člen 2.

Ime hranilnice.

Hranilnica se imenuje Mestna hranilnica v Mariboru, ima svoj sedež v Mariboru in je upravičena na ozemlju mestne občine mariborske ustanavljati s posebnim dovoljenjem nadzorne oblasti podružnice ter druge z njo združene denarne zavode, kakor Hipotečni zavod, Komunalni kreditni zavod, Kreditno društvo itd.

Člen 3.

Hranilnični zaklad, njegova uprava in zaračunavanje.

Hranilnični zaklad sestavljajo:

- a) vloge,
- b) upravni dobiček.

Ta zaklad se upravlja popolnoma ločeno od mestnega premoženja ter se ločeno zaračunava.

Člen 4.

Upravni dobiček in rezervni zaklad.

Upravni dobiček sestoji iz prebitka, ki se pokaže, ako se od dohodkov iz statutarnih poslov in druge uprave odbijejo vlagateljem pripadajoče obresti in obrestne obresti ter vsi ostali stroški zavoda.

Ta upravni dobiček ter poleg njega vse v smislu čl. 10 zastarele vloge sestavljajo rezervni zaklad. Rezervni zaklad je upravljati in zaračunavati ločeno od hranilničnega zaklada.

Člen 5.

Posebni rezervni zaklad za kurzne izgube.

Hranilnica je zavezana imeti razven rezervnega zaklada še poseben rezervni zaklad za kurzne izgube.

Tega tvorijo knjižni dobički, ki nastanejo od kurznihi poviškov pri vrednostnih papirjih, ki do dneva bilance niso bili realizirani, po odbitku morebitne kurzne izgube pri drugih vrednostnih papirjih.

Kurzni rezervni zaklad je v bilanci izkazati posebej in se ga pri preračunanju percentualne višine rezervnega zaklada ne sme upoštevati.

Člen 6.

Pokojninski zaklad.

Hranilnica je upravičena ustanoviti v svrhu starostne preskrbe svojih uradnikov in slug posebni pokojninski zaklad. Pokojninski zaklad se izkaže v bilanci posebej in se pomnožuje ne glede na obveze hranilnice po zakonu z dne 16. decembra 1906, drž. zakonik št. 1 iz leta 1907, s prispevki, katere sklence hranilnični odbor po odo-

britvi nadzorne oblasti iz v smislu čl. 7 razpoložljivega upravnega dobička.

V pokojninski zaklad se stekajo tudi morebitni prispevki hranilničnih nastavljenecv ter oni dohodki pokojninskega zaklada, ki niso bili porabljeni za zapadle pokojnine.

Določbe glede pokojnine in preskrbnine hranilničnih nastavljenecv se nahajajo v posebnih pravilih, ki morajo biti odobrena od nadzorne oblasti.

Člen 7.

Uporaba rezervnega zaklada.

Rezervni zaklad ima namen kriti slučajne hranilnične izgube in ostane nedotakljiv.

Dokler rezervni zaklad ne doseže 5% vseh vlog, se ne sme uporabljati v druge svrhe, kakor v prvem odstavku navedeno.

Če je rezervni zaklad dosegel 5% vseh vlog, se lahko da polovica, in če je dosegel 10% vseh vlog, se lahko da 90% letnega čistega dobička v dobrodelne ter obče koristne namene mestne občine mariborske, če to sklene hranilnični odbor in odobri nadzorna oblast.

O uporabi tega dela čistega dobička odloča mestna občina mariborska soglasno s hranilničnim odborom. Če se soglasje ne doseže, odloča samostojno hranilnični odbor in mestna občina mariborska vsak zase s 50% tega dela čistega dobička radi uporabe za dobrodelne in občekoristne namene mestne občine mariborske. V obeh slučajih mora uporabo odobriti nadzorna oblast.

Izplačilo deleža na dobičku odpade, če računski zaključek izkazuje, da je rezervni zaklad padel pod 5% vlog.

Člen 8.

Visokost vlog.

Dovoljena je vsaka vloga nad 1 dinar. Najvišji znesek vloge ni omejen, vendar je hranil-

nica upravičena vlogo sploh ali pa vloge v gotovi višini odklanjati brez navedbe razlogov.

Člen 9.

Obrestovanje.

Obrestno mero in čas, za katerega je ista veljavna, določa upravni odbor po predlogu ravnateljstva. Ako bi kaka preuredba v merilu obresti kratila pravice strank, jo je objaviti vsaj mesec prej, ko stopi v veljavo, s pristavkom, da je vložnikom dano na voljo, vzeti nazaj svoje vloge v primernem roku, ki ga je tako določiti, da poteče pred dobo, s katero ta preuredba postane veljavna.

Hranilnica obrestuje vloge dnevno, polmesečno ali mesečno, kakor to sklene po potrebi in denarnih razmerah upravni odbor.

Hranilne vloge se obrestujejo:

a) pri dnevnem obrestovanju od dneva vložitve do dneva dviga.

b) Pri polmesečnem obrestovanju vložene dne 1. ali 16. v mesecu, takoj od istega dne, vložene v dneh 2. do všteti 15. in v dneh 17. do všteti zadnjega pa od 16. istega odnosno 1. prihodnjega meseca.

c) Pri mesečnem obrestovanju vložene dne 1. takoj od istega dne, vloge, vložene v dneh 2. do všteti zadnjega pa od 1. dneva vložitve sledečega meseca.

Obresti se računajo le od števila dinarjev, pare čez dinar vložene ali pa kot obresti pripisane ostanejo neobrestovane.

Kadar se računajo obresti, ni gledati na kake drobce v parah.

Člen 10.

Kapitaliziranje nedvignjenih vlog in zastaranje.

Vsak vlagatelj ima pravico pristoječe mu obresti pustiti v hranilnici. V tem slučaju se mu

obresti kapitalizujejo polletno ali celoletno kakor to sklene po potrebi in denarnih razmerah upravni odbor.

Pri polletnem kapitalizovanju se obresti pripišejo dne 30. junija in 31. decembra, pri celotnem kapitalizovanju dne 31. decembra vsakega leta kot vloga h glavnici in se od 1. julija oziroma 1. januarja naprej obrestujejo kakor vloga sama, tudi tedaj, če se hranilna knjižica ne predloži.

Obrestovanje vloge se ukine, če so nedvigljene obresti dosegle višino prvotne vloge in se vlagatelj med tem časom pri hranilnici ni javil.

Člen 11.

Vračanje vlog.

Izplačevanje vlog vlagateljem se vrši po odpovednih rokih, katere po vsakokratni potrebi določa hranilnično ravnateljstvo. Ko bi se s to določbo kratile kake pravice vložnikov, postane veljavna šele mesec dni potem, ko je bila razglašena.

Hranilnica pa si pridržuje pravico, izplačevati odpovedane zneske dogovorno z udeležniki še predno poteče določeni odpovedni rok, in sicer ali ves znesek naenkrat ali pa polagoma v delnih zneskih. Po preteku odpovedne dobe prestaja obrestovanje odpovedanega kapitala v smislu pravil.

Vložniku je dano na voljo preklicati odpoved. Ako se zgodi ta preklic, predno je iztekel rok, ne prurušuje se obrestovanje v smislu pravil; ako se pa preklic zgodi pozneje, smatra se znesek, ki je bil izplačljiv, za novo vlogo in se obrestuje zopet po odločbah člena 9 teh pravil.

Člen 12.

Odpoved vlog.

Tudi hranilnica ima pravico odpovedati vloge. Odpovedni rok znaša 1 mesec. Odpoved se

vrši ali z dostavitvijo odpovedi vlagatelju ali pa z razglasitvijo v uradnih prostorih. Vsaka taka vloga se po preteku odpovednega roka več ne obrestuje.

Člen 13.

Hranilna knjižica.

Vsak vlagatelj dobi pri vplačevanju prve vloge koleka prosto in s pečatom hranilnice opremljeno hranilno knjižico, za ceno, ki jo določa ravnateljstvo. Knjižica ima tekočo številko, navedbo obrestne mere, ki je veljala ob izdaji knjižice, ime, katerega zahteva vlagatelj, za znambo strani v glavni vložni knjigi ter vse spremembe, katere se izvršijo po vlogah, dvigih in pripisih obresti. Vsaka vloga ali dvig se mora potrditi od dveh hranilničnih uradnikov. Hranilni knjižici je pridejan izvleček iz pravil.

Člen 14.

Obrestna knjižica.

Po zahtevi skrbstvenih oblasti se izdajajo za vloge varovancev posebne obrestne knjižice za dvig obresti po opravičenih varuhih ali skrbnikih.

Dokler obstoja obrestna knjižica h kaki vlogi, se smejo dvigi obresti vršiti samo s to knjižico.

Obrestne knjižice imajo tekočo številko, ime in število vložne knjižice, h kateri spadajo, ter označbo skrbstveno- oblastne legitimacijske listine varuha ali skrbnika.

Člen 15.

Glavna vložna knjiga.

Za vsako prvo vlogo se otvori v glavni vložni knjigi posebna stran, na kateri se zaznamuje vloga, pripadajoče obresti in pa vse pozneje od strani zavoda izvršene spremembe, t. j. vplačila in odplačila.

Če je h kakih vlogi izstavljena obrestna knjižica, se v glavni vložni knjigi zaznamuje izstava iste ter dan in vsebina legitimacijskega dekreta.

Člen 16.

Vrnitev hranilne knjižice.

Po izplačilu cele vloge z obrestmi vred se mora hranilna knjižica vrniti zavodu, kateri jo napravi neporabno; isto velja tudi glede obrestnih knjižic.

Take knjižice se hranijo pri zavodu še 10 let.

Člen 17.

Izplačevanje donosilcu.

Vsak, kdor prinese hranilno knjižico in pride po vloge ali obresti, velja za njenega lastnika ali za njegovega upravičenega pooblaščenca, ako izplačila ne ovira:

- a) Amortizacija,
- b) Sodna prepoved,
- c) Začasna zaznamba v smislu čl. 19,
- d) Ako ni lastnik, ki je v knjigah zapisan, v njih zaznamoval in podpisal pridrška, da se sme vloga izplačati le njemu samemu ali njegovemu cesionarju ali pooblaščenca.

e) Ako ni izdana k dotični vložni knjižici obrestna knjižica. V tem slučaju se morejo izplačati glavnični zneski samo proti hranilni knjižici, obresti samo na obrestno knjižico.

Vse utesnitve in prepovedi teh vrst se morajo posvedočiti v glavni hranilni knjigi pri dotičnih računih.

Člen 18.

Poseben pridršek.

Ako hoče kdo vložiti pod pogojem, da se plačila izročijo samo njemu ali kakim drugim določeni osebi, se mora to v knjigah zavoda in v hranilni knjižici označiti z opazko: »Vinkulirano«.

Člen 19.

Zaznamovanje izgubljenih hranilnih in obrestnih knjižic.

Ko bi se kaka hranilna knjižica izgubila, je dotični stranki dano na voljo, da naznani izgubo zavodu z natančnim sporočilom svojega imena, stanu in stanovanja. To naznanilo se mora zaznamovati in ima za posledico, da hranilnica ne sme na take knjižice izplačati niti kapitala niti obresti nikomur, ki se ne more zadostno izkazati kot njen lastnik.

V tem času lahko stranka uvede sodno postopanje na amortizacijo izgubljene knjižice. Ako stranka tega ne stori, se po preteku te dobe zaznamba izbriše.

Ako se izgubi obrestna knjižica, se izda nova po naročilu skrbstvene oblasti; za isto veljajo taista določila, kakor za prvotno. Čim se izda nova obrestna knjižica, se na prvotno ne vrši več izplačevanje obresti.

Člen 20.

Amortizovanje hranilnih knjižic.

Hranilnica vrši svoja izplačila samo proti predložitvi hranilne knjižice, oziroma v slučaju čl. 14 obrestne knjižice. Ako se hranilna, oziroma obrestna knjižica izgubi, jo je treba amortizovati sodnim potom.

V ta namen se na zahtevo izroči stranki izpisek iz glavne vložne knjige.

Doba za amortizacijo je določena na 6 mesecev.

Člen 21.

Izplačevanje amortizovanih zneskov.

Ko je amortizacijski odlok postal pravnoveljavnen in se je hranilnici izročila amortizacijska listina, se izvršijo izplačila proti potrdilu prejema, ali pa se stranki, če hoče, izroči duplikat hranilne knjižice.

Člen 22.

Zastaranje vlog.

Glede zastaranja vlog veljajo splošne zakonite določbe. Doba, v kateri zastarajo hranilne vloge, se računa od poslednje vloge ali izplačila, ali pa od poslednjega pripisa obresti, ki ga je izvršil zavod v hranilni knjižici tako, da zastaranje prekine vsaka nova vloga ali izplačilo. Doba zastaranja je določena na 40 let. Zastarane hranilne vloge pripadajo rezervnemu zakladu.

Člen 23.

Razen vlog na hranilne knjižice je hranilnica upravičena sprejemati denar na tekoči račun — v tem primeru sme razpolagati vlagatelj s svojo terjatvijo s čekom. Na tekoči račun sprejete vloge pa se smejo nalagati edino-le na načine, ki so hranilnici dovoljeni za nalaganje hranilnih vlog v obče.

Poslovanje v tekočem računu mora biti ločeno od poslovanja s hranilnimi vlogami.

Člen 24.

Poraba zakladov.

Mestna hranilnica v Mariboru je upravičena uporabljati vloge in svoje lastne glavnice tako-le:

1. Za posojila na nepremičnine, ki leže predvsem v Mariboru, mariborskem srezu in oblasti, izjemoma tudi v drugih oblastih Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Posojila morajo imeti zakonito varnost in se morajo obrestovati poluletno v naprej po obrestni meri, ki jo določi upravni odbor, ter se morajo izpolniti sledeči nadaljni pogoji:

Obe stranki imata pravico poluletno odpovedi celega dolga, ako se niso določili stalni vračilni obroki. Pa tudi v zadnjem slučaju se sme glavnica z obrestmi vred brez odpovedi izterjati.

če se obresti ali dogovorjeni plačilni obroki niso plačali kljub zapadlosti najpozneje v 4 tednih po opominu. Tudi morajo dolžniki povrniti vse stroške, ki bi nastali vsled odpovedi, odstopa, pobotavanja, izterjavanja glavnice z obrestmi ter se morajo podvreči rednemu sodišču v Mariboru. Poslopja, ki se ponujajo sama zase ali v zvezi z zemljiščem v varnost posojilu, morajo biti zavarovana pri tuzemski zavarovalnici.

Hranilnica je tudi upravičena plačevati zavarovalne premije namesto dolžnika zavarovanca ter zahtevati od dolžnika povračilo v prihodnjem obrestnem roku.

2. S privoljenjem nadzorne oblasti za posojila občinam, okrajnim zastopom, oziroma srezkim in oblastnim samupravam, šolskim občinam, ako so ti upravičeni najemati in odplačevati posojilo potom davčnih doklad v lastnem delokrogu, ali pa so za to sprejeli zakonito predpisano dovoljenje. Tudi glede teh posojil se lahko dogovori vračilo v obrokih in tudi pri teh se morajo plačevati obresti poluletno v naprej.

3. Z dovoljenjem nadzorne oblasti za posojila javnim obče koristnim na načelu vzajemnosti temelječim zavodom istotako proti plačilu v obrokih in poluletnem anticipativnem obrestovanju.

4. Za posojila proti zastavi državnih in drugih tem enakih kreditnih papirjev, tuzemskih na tuzemskih borzah notiranih zastavnih pisem, zadolžnic tuzemskih oblastnih, srezkih in mestnih posojil, ako so bila izdana z oblastnim zakonito predpisanim dovoljenjem, dalje polno vplačanih delnic, efektov in prioritetnih posojil, kojih dohodek je zagotovljen vsled državnega poroštva, ali poroštva samoupravnih teles in slednjič, proti zastavi kovanega, v prometu stoječega zlatega in srebrnega denarja.

5. Za eskompt lastnih hranilnih knjižic in izžrebanih državnih srečk.

6. Za eskompt v Mariboru plačljivih, najkasneje pa v 6 mesecih zapadajočih menic, ki imajo poleg podpisa vlagatelja, čigar plačilna zmožnost se mora sploh priznavati, tudi še podpis dveh priznanih sigurnih fizičnih ali pravnih oseb; izjemoma zadostuje poleg vlagateljevega podpisa, da sopodpiše menico ena popolnoma sigurna protokolovana tvrdka, ali pa eno tako protokolovano društvo, ki je ustanovljeno na podlagi vzajemnosti, ali pa ima tak poroštven zaklad, da se sploh priznava njegova plačilna zmožnost.

7. Za posojila v tekočem računu pod pogojem, da so dovoljeni krediti ali zemljeknjižno zavarovani, ali pa kriti z vrednostnimi papirji ali z akcepti in menicami, na katerih so poleg podpisa prošnjika vsaj še eden podpis druge, plačila zmožne osebe ali tvrdke, ki je v Sloveniji trgovsko-sodno protokolirana.

Nadalje veljajo še naslednji pogoji za dajatev posojila v tekočem računu:

a) Skupni znesek kreditov, ki se dovolijo proti menicam, ne sme presegati $\frac{1}{3}$ vsakokratnih hranilnih vlog. Posojevati se sme proti menicam le do $\frac{2}{3}$ izkazane vrednosti čiste imovine prosilca,

b) Pri kreditih, ki so kriti z vrednostnimi papirji, mora hranilnica vsakih 6 mesecev od dneva dovolitve posojila dalje preizkusiti, ali je kritje še zadostno.

c) Glede menic, ki služijo v kritje kreditov v tekočih računih se stavijo sledeče zahteve:

aa) Plačilni kraj mora biti za te menice Maribor.

bb) Če služijo v kritje kavcijske bianco menice, mora hranilnica vsaj vsake 3 mesece preizkusiti, ali so podpisi na menici še zanesljivi in

cc) ako se pri preizkušnji ali sicer izkaže, da ni zanesljiv en podpis, mora hranilnica zahte-

vati nov zanesljiv podpis, ali pa takoj odpovedati tekoči račun.

8. Za nakup vrednostnih listin, na koje sme v smislu točke 4. dajati posojila,

9. Za nakup posestev na prisilnih dražbah, ako je nakup potreben za varnost na takih posestvih vknjiženih hranilničnih terjatev.

Taka posestva pa se morajo zopet prodati, čim je to mogoče brez škode za zavod ali če je prodaja potrebna, da se hranilnico obvaruje še večje škode. Razven tega se smejo kupovati posestva, oziroma se smejo zidati poslopja, le ako jih hranilnica potrebuje za lastno poslovanje, pa tudi to le iz sredstev rezervnega zaklada. Za vsak tak sklep je potrebno odobrenje mestnega občinskega sveta (čl. 34/4) ter posebno dovoljenje nadzorne oblasti, za katero se pa v slučaju nujnega nakupa lahko naknadno zaprosi.

Razven tega je hranilnica upravičena:

10. da dotuje 20 % vložnega imetja s posebnim dovoljenjem nadzorne oblasti posebni zaklad za ustanovitev hipotečnega in komunalno-kreditnega zavoda ali kreditnega društva za osebni kredit posestnikom ter obrtnikom in trgovcem.

11. Da se udeležuje čekovnega in clearing prometa pri tuzemskih za to upravičenih zavodih.

Končno, ako ti načini uporabe ne izčrpajo denarnih sredstev,

12. da nalaga gotovino pri tuzemskih akreditovanih bankah ali kreditnih zavodih v tekočem računu, ali proti blagajniškim listinam pod pogojem, da je to nalaganje le začasno in ne postane trajno. Imena teh bank in zavodov je naznaiti nadzorni oblasti v odobrenje.

Na ta način uporabljeni zneski pa ne smejo skupaj presegati vsakokratne višine rezervnega zaklada.

Zemljišča, ki služijo za industrialne svrhe, morejo biti predmet posojila le v toliko, v kolikor nudijo zemljiščna ploskev sama in poslopja potrebno varnost. Kot podlage za prisojanje vrednosti ponujane zastave služijo lahko sodne ceditve, prisego nadomestujoče napovedbe premoženja, kupne pogodbe, napovedbe o hišnem donosu, katastralne pole in davčni izkazi, nadalje ceditve, izvršene od lastnih organov zavoda. Ob presojanju vrednosti ponujane zastave in glede visokosti posojila pa ni hranilnica nikakor vezana na take podatke in tudi ni obvezana, da navaja vzroke za odklonitev posojila.

Člen 25.

Mestna hranilnica v Mariboru je upravičena v svojem portfelju se nahajajoče menice pri tuzemskih denarnih zavodih, oziroma bankah reeskomptirati, v kolikor služi ta reeskompt za pridobitev sredstev v nadaljno oskrbovanje svojega hranilničnega poslovanja, ne pa v namen, da bi s tem hranilnica gojila menični eskompt.

Člen 26.

Shramba hranilnih knjižic.

Hranilnica prevzame hranilne knjižice lastnega zavoda proti majhni odškodnini v varno shrambo. Ona preskrbi vpis poznejših vlog, pripisuje polletne obresti ali preskrbi po želji vlagatelja dvige.

Vlagateljem se izroči o hranilni knjižici potrdilo, s katerim edino se lahko vložna knjižica dvigne.

V slučaju, da se to potrdilo izgubi, se mora sodno amortizovati.

Če se hranilna knjižica dvigne med letom iz shrambe, se ne povrne že plačana hrambena pristojbina.

Člen 27.

Postopanje pri predujmih na premičnine.

Predujme na v čl. 23 točka 4 označene vrednostne papirje in efekte se daje za najdaljšo dobo 3 mesecev in pa do višine $\frac{2}{3}$ borzne vrednosti.

Če se ta predujem na dan zapadlosti ne plača, pristojna hranilnici pravica, da se iz zastavljenih papirjev naplača v smislu čl. 3 ministrske naredbe z dne 28. oktobra 1865 drž. zakonik št. 110.

Tudi pred zapadlostjo dolga ima hranilnica enako pravico izvanredne prodaje efektov, na katere je dala posojilo, ako je kurzna vrednost padla pod ono vrednost, katero je vzela za podlago in izračunila pri danju predujma in ako dolžnik izpadka ne krije tekom 3 dni po obvestitvi.

Člen 28.

Hramba hranilničnega premoženja

Ves denar, vrednostni papirji in vrednostne listine se morajo shranjevati po predpisih za javne blagajne v hranilničnih prostorih. Vrednostni papirji in večji denarni zneski, ki se kot last hranilnice nahajajo v glavni blagajni, morajo biti pod kontrolno zaporo dveh članov ravnateljstva.

Člen 29.

Obračun.

Hranilnica mora koncem junija vsakega leta poluletno zaključiti svoj račun samo glede vlog, koncem decembra vsakega leta pa ga mora zaključiti celoletno glede celega svojega poslovanja. Celoletni obračun se mora z letnim poročilom predložiti tekom dveh mesecev odboru.

Preizkušnja blagajne in pregled letnega obračuna se izvrši po preglednem odboru, katerega izvoli občinski svet mesta Maribor.

Odobren letni obračun je z letnim poročilom javno razglasiti in en izvod predložiti potom vladnega komisarja nadzorni oblasti. Vsebina istega je:

- a) Skupno število vlagateljev in njih imovina na glavnici in obrestih,
- b) celotno premoženje zavoda,
- c) plačani upravni stroški,
- č) lastno premoženje zavoda (rezervni zaklad),
- d) primerjanje teh podatkov s podatki preteklega leta.

Vsi lastni vrednostni papirji se stavijo v letno bilanco po oficijelnem kurzu z dne zadnjega decembra.

Člen 30.

Hranilnična uprava.

Hranilnico upravlja mestni občinski svet, upravni odbor in ravnateljstvo s pomočjo nastavljenih uradnikov.

Člen 31.

Upravni odbor.

V upravni odbor voli mestni občinski svet 18 odbornikov po nastopnih določilih:

Vsaka skupina, ki želi zastopstvo v upravi hranilnice, postavi pri tozadevnih volitvah v občinskem svetu svojo kandidatno listo. Po oddaji glasov se izvolitev ugotovi na ta način, da se število upravnih svetnikov, ki jih je bilo izvoliti, deli skozi število skupno pri glasovanju oddanih glasov. Ta količnik se nato pomnoži s številom glasov, ki so jih dobile posamezne kandidatne liste. Tako dobljena cela števila pokažejo, koliko mest v upravi hranilnice pripada posamezni skupini občinskega sveta. Ako s tem še niso oddana vsa mesta, se preostala pridelijo listam z ostanki in sicer zaporedoma po velikosti ostan-

ka. Pri enakih številih ali pri enakih ostankih odloča žreb.

Po preteku dveh let, od dne izvolitev, izžreba ravnateljstvo iz upravnega odbora eno tretjino, po preteku nadaljnih dveh let drugo tretjino neizžrebanih, po nadaljnih dveh letih odstopi zadnja tretjina odbornikov. Na mesto izžrebane ali odstopivše tretjine izvoli občinski svet na novo šest odbornikov po čistem proporcu, kakor zgoraj obrazloženo.

Ako izpade iz upravnega odbora kak član, predno se ga je izžrebalo ali predno je izstopila ena tretjina, stopi na njegovo mesto naslednji iz iste kandidatne liste.

Upravni odbor voli iz svoje srede z absolutno večino glasov predsednika in njegovega namestnika, ki nadomešča predsednika, ako je ta zadržan ali odsoten.

Člani upravnega odbora postanejo lahko samopravni, ugledni ljudje, ki imajo svoje stalno bivališče v Mariboru. Funkcija članov preneha vsled izžrebanja, odpovedi, vsled preselitve ali vsled izgube pravnosti, ali popolnih državljanških pravic. Član upravnega odbora se lahko izključi s sklepom upravnega odbora, ako je njegovo delovanje zavodu očitno škodljivo. Za takšne sklepe je potrebna $\frac{2}{3}$ večina sklepčnega upravnega odbora.

Eventuelni razpust občinskega sveta nima vpliva na upravo Mestne hranilnice. Upravni odborniki Mestne hranilnice obdrže svoje funkcije do nastopa po občinskem svetu na novo izvoljenih upravnih odbornikov.

Člen 32.

Pravice in dolžnosti upravnega odbora.

Razven že označenih opravil spada v delokrog upravnega odbora:

1. sklepanje o zidanju lastnih poslopij ali o nakupu zemljišč iz sredstev rezervnega zaklada.

Te sklepe mora odobriti mestni občinski svet in nadzorna oblast.

2. sestava lastnega poslovnega reda s pridržkom, da istega potrdi nadzorna oblast,

3. posvetovanje in odločanje radi izplačila čistega dobička v slučajih člena 7.,

4. posvetovanje in odločanje o vseh važnih zadevah, radi katerih se mora po čl. 40 sklicati odborova seja.

5. volitev pravnega zastopnika in njegovega namestnika, ki je obenem pravni konsulent zavoda, ter določanje njegovih prejemkov kot pravnega konsulent,

6. sprememba pravil z odobritvijo občinskega zastopa in nadzorne oblasti,

7. dovoljevanje izvanrednih upravnih izdatkov, ki presegajo tekoče potrebe,

8. provizorično in definitivno nameščanje uradnikov in drugih nastavljenecv, povišanje in upokožitvev istih,

9. od občinskega odbora neodvisno, a vendar na odobrenje nadzorne oblasti vezano sklepanje in odločitev v vseh zadevah, v katerih si stojita nasproti hranilnica in mestna občina, osobito v slučajih pravnih opravil med obema korporacijama, izvzemši v posojilnih opravilih, katera se morajo obravnavati v smislu pravilnika, nadalje odobrenje čistega dobička, ki je koncem leta na razpolago za občinske namene,

10. pregled blagajne in vrednostnih papirjev, če in kadar odbor smatra za potrebno,

11. sklepanje o uporabi denarnih sredstev in določitev tozadevnih kompetenc ravnateljstva,

12. sklepanje o izključitvi članov upravnega odbora.

Člen 33.

Ravnateljstvo hranilnice.

Ravnateljstvo obstoji iz predsednika in njegovega namestnika ter šestih članov.

Upravni odbor voli iz svoje sredine ravnateljstvo po čistem proporcu, kakor je obrazloženo v čl. 31 glede volitev upravnega odbora. Vsakokrat, kadar izpade kak član, bodisi na katerikoli način, je voliti na novo celo ravnateljstvo po čistem proporcu. Izvoljeni člani volijo iz svoje srede predsednika in njegovega namestnika.

Vsaj en član ravnateljstva mora biti pravnik.

Člen 34.

Pravice in dolžnosti ravnateljstva.

Ravnateljstvo vodi hranilnične posle ter zastopa hranilnico na znotraj in zunaj. Sploh je opravljati ravnateljstvu ves oni posel, ki ne spada v dolžnosti upravnega odbora ali uradnikov v smislu izdanih navodil.

Poslovanje nadzoruje od ravnateljstva določeni član ravnateljstva sam, ako pa posluje pisarniški ravnatelj, skupno z njim. Ako ne posluje pisarniški ravnatelj, izvoli ravnateljstvo izmed sebe ravnatelja, ki nadzoruje poslovanje sam.

Člani upravnega odbora in ravnateljstva opravljajo svoje službe brezplačno.

V delokrog ravnateljstva spada osobito:

1. posvetovanje po zvišanju ali znižanju obrestne mere pri vlogah in posojilih in stavljanje dotičnih predlogov upravnemu odboru,

2. stavljanje predlogov na upravni odbor glede provizornega ali definitivnega nameščenja in upokojitvi uradnikov in drugih hranilničnih uslužbencev,

3. v kolikor si upravni odbor v smislu čl. 31 točka 11. tega ni sam pridržal, skrb za primerno porabo, redno nalaganje in obračun denarnih sredstev za podajanje primernih predlogov upravnemu odboru v vseh istega se tikajočih zadevah.

Ravnateljske seje sklicuje in dnevni red tem sejam določa predsednik ravnateljstva. On ali njegov namestnik vodi ravnateljske seje.

K ravnateljskim sejam se morajo pozvati vsi člani ravnateljstva ter se jim mora obenem s pozivnico naznaniti dnevni red.

Da so sklepi veljavni, morajo poleg predsednika, oziroma njegovega namestnika biti navzoči še štirje člani ravnateljstva. Sklepati je z $\frac{2}{3}$ večino glasov navzočih, pri čemur glasuje predsednik kakor vsak drugi. Ako smatra predsednik, da bi bil kak sklep ravnateljstva Mestni hranilnici na škodo, tedaj ima pravico izvršitev sklepa ustaviti; naznaniti pa mora to v prvi prihodnji seji upravnega odbora, ki potem končno odločuje.

Zapisnike o sejah podpisujejo: predsednik, 1 član ravnateljstva in zapisnikar.

Člen 35.

Pisarniški ravnatelj.

Pisarniškemu ravnatelju, ali pa, če ta ne posluje, onemu članu ravnateljstva, ki ga ravnateljstvo izvoli izmed sebe, da nadzoruje poslovanje, so neposredno podrejeni vsi uradniki in sluge zavoda, med koje mu je po lastnem prevdarku razdeljevati pisarniški posel.

Njemu je paziti, da se vse določbe poslovnika in pisarniških predpisov strogo in točno izpolnjujejo ter ima v posebno važnih in nujnih zadevah, kadar bi vsled odloga utegnila nastati kak denarna izguba za hranilnico, pravico, samostalno in po lastnem prevdarku postopati; dotično svojo naredbo pa je vezan naknadno predložiti plenumu ravnateljstva ali upravnemu odboru v odobrenje, kakor to zahteva bistvo njihovo z ozirom na hranilnična pravila in določbe poslovnega reda.

Člen 36.

Delokrog občinskega sveta.

Občinskemu svetu so pridržane posebno:

1. volitev hranilničnih odbornikov v smislu čl. 31,

2. volitev preglednega odbora po čl. 29,

3. pregled blagajne po od njega določeni in s pismenim ukazom župana opremljenih odposlancev s pripombo, da je občinski svet upravičen poslovanje hranilnice tolikokrat dati pregledati, kakor se mu to zdi potrebno, pri čemur poslovanje hranilnice ne sme biti ovirano,

4. odobrenje sklepov upravnega odbora glede zidanja lastnih poslopij ali glede nakupa posestev iz sredstev rezervnega zaklada,

5. sklepanje o uporabi čistega dobička v slučajih čl. 7,

6. odobrenje morebitnih sprememb pravil, katere sklene hranilnični odbor,

7. sklepanje o razpustu zavoda, ako istega sklene upravni odbor.

Člen 37.

Jamstvo funkcionarjev in uradnikov.

Jamstvo članov odbora in ravnateljstva, kakor uradnikov, se presoja oziraje se na pravila, poslovni red in morebitna posebna navodila po predpisih občnega drž. zakonika.

Člen 38.

Sklicanje sej in sklepčnost.

V sejah upravnega odbora se sklepa pravno-veljavno, če se skličejo najmanj tri dni pred sejo vsi člani, katerim se naznani dnevni red in ako je pri odborovih sejah prisotnih najmanj 10 članov upravnega odbora.

Za veljavnost sklepov je potrebna absolutna večina glasov, pri enakem številu glasov odloča glas predsednika.

Sejni zapisnik se po odobritvi podpiše od predsednika, 1 odbornika in zapisnikarja.

Člen 39.

Odločbe odbora podpiše predsednik ali namestnik in 1 odbornik, odločbe ravnateljstva

predsednik ravnateljstva ali njegov namestnik in pisarniški ravnatelj.

Če je pisarniški ravnatelj zadržan, podpiše listine njegov namestnik.

Ravnateljstvo zastopa hranilnico na zunaj in podpisuje pravnoveljavno vse listine zavoda, torej tudi take, ki na podlagi zadevnega sklepa ravnateljstva ali upravnega odbora utemeljuje ali dvignejo obveze hranilnice napram tretjim osebam ter vse zemljeknjižne listine. Take listine podpiše predsednik ali njegov namestnik, eden član ravnateljstva in pisarniški ravnatelj, ako posluje.

Za opravljanje blagajniških in računskih poslov se nastavi potrebno število uradništva, katero nastavlja, odpušča in upokoja upravni odbor.

Uradniki dobijo svoja navodila, katera potrjuje ravnateljstvo.

Člen 40.

Omejitev prisotnosti pri obravnavah.

Vsak član odbora ali ravnateljstva se ima pred obravnavanjem in glasovanjem odstraniti, če ista zadeva direktno ali indirektno njegove zasebne koristi ali koristi njegove žene, ali njegovih sorodnikov in svakov do vštetega tretjega kolena, njegovega pooblastila ali pa korist oseb, za koje je predmetno zadevo vodil kot zastopnik.

Člen 41.

Odbor se sestane vsako leto po sklepu letnega obračuna, vendar pa se mora odborova seja sklicati najpozneje v 14 dneh v izjemnih slučajih, ali če to zahteva šest odbornikov, ali če to sklene ravnateljstvo, ali če to zahteva vladni ko-

misar. Vabilo izda predsednik upravnega odbora ter obenem naznani dnevni red.

Člen 42.

Vladni komisar.

Hranilnici je po zakonu prideljen poseben vladni komisar, kateri se mora sprti seznaniti, kako se vrši hranilnično poslovanje, v kakem stanju je njena blagajna in njeno poslovanje. On čuva, da se izpolnjujejo pravila, ako zapazi kake nedostatke ali nepravilnosti, mora primerno ukreniti vse, kar je treba, da se upostavi red in ohrani varnost zavoda. Če je treba, mora poročati nadzorni oblasti v smislu danih ukazov o stanju zavoda in o svojem uradnem postopanju. Vse vloge na nadzorno oblast je predlagati potom vladnega komisarja.

Člen 43.

Pritožbe in pravne zahteve posameznih vložnikov proti hranilnici se rešujejo ali administrativnim ali pravnim potom.

Pritožbe proti domišljeno protipravilnemu postopanju hranilnice se naznanijo nadzorni oblasti, ki odloča in potrebno ureja.

V vseh ostalih zadevah veljajo za hranilnico aktivno in pasivno po zakonu določena sodišča.

Člen 44.

Sklepanje o predlogih upravnega odbora glede spremembe pravil pristoji mestnemu občinskemu svetu. Vendar je za veljavnost spremembe potrebno, da sklep upravnega odbora po potrditvi v mestnem občinskem svetu odobri nadzorna oblast.

Vse spremembe pravil je naznaniti po časopisih in one, ki se tičejo pravic vložnikov, zadobe

veljavo šele tri mesece potem, ko so bile objavljene v Uradnem listu.

Člen 45.

Člani ravnateljstva in odbora opravljajo svoj posel brezplačno, vendar pa lahko upravni odbor dovoli predsedniku in onim članom ravnateljstva, ki opravljajo računске in blagajniške posle, upoštevajoč njih zaposlenje in uspeh poslovanja, na predlog ravnateljstva v sporazumu z občinskim zastopom in z dovoljenjem nadzorne oblasti od čistega dobička letno naknadno primerno remuneracijo.

Organi, ki so določeni za neposredno upravo, kakor predsednik upravnega odbora in ravnateljstvo, člani ravnateljstva in njih namestnika, pravni konzulentje in hranilnični uradniki se ne smejo udeleževati plodonosne uporabe hranilničnega denarja in ne smejo nikdar stopiti z zavodom v razmerje dolžnikov ali porokov.

Člen 46.

Da zadobe hranilnični razglasi veljavo napram vlagateljem, se morajo razglasiti v Uradnem listu ter javno nabiti v uradnih prostorih hranilnice.

Člen 47.

Prestanek hranilnice.

Zavod more prestati le po predlogu upravnega odbora na podlagi sklepa občinskega sveta po dovoljenju nadzorne oblasti, koji je obenem s prošnjo za prestanek predložiti načrt, kako se bode vršila likvidacija.

Upravni odbor mora preskrbeti likvidacijo.

Potem, ko so se popolnoma povrnilе vse vloge in plačale obresti o njih, ter izpolnile vse ostale dolžnosti, tičoče se hranilnice, je prebitek

porabiti za občekoristne lokalne namene. Določati ima o tem občinski svet s pridržkom odobrenja nadzorne oblasti.

Maribor, dne 20. marca 1928.

Gerent:

Dr. Rudolf Ravnik l. r.

Štev. 7547/28.

Ta pravila so bila potrjena v občinskih sejah dne 13. 8. in 22. 9. 1926 ter v seji dne 15. 3. 1928.

Župan:

Pečat.

Dr. Juvan l. r.

O. br. 1014/7.

Ta pravila, ki stopijo v veljavo namesto od bivše deželne vlade za Slovenijo, poverjenišva za notranje zadeve, z odlokom od 25. marca 1920, št. 5729, odobrenih pravil, potrjujem vsled pooblastitve ministrstva trgovine in industrije od 7. aprila 1928, br. 2280/VI.

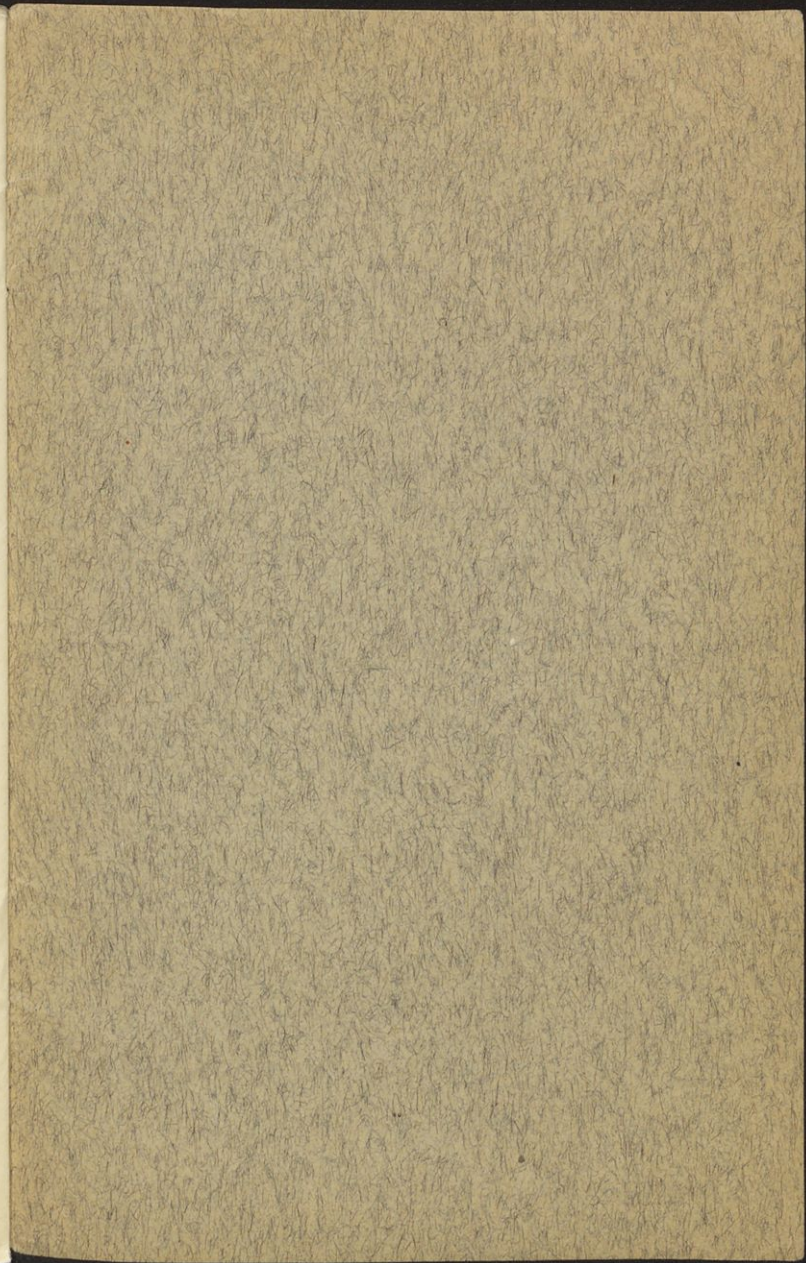
Taksa po tarifni postavki 5. zakona o taksah in pristojbinah je plačana in na vlogi razveljavljena.

Maribor, dne 17. aprila 1928.

Zastopnik velikega župana
dvorni svetnik:

Pečat.

Stare s. r.

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

41994

021412514

COBISS ©